

Особено мнение
на съдията Румен Ненков по к.д. № 10/2009 г.

Като не възразявам срещу съображенията на мнозинството по постановеното решение, изразявам особено мнение само по допустимостта на произнасянето по същество. Считам, че искането е направено от лица извън кръга по чл. 150, ал. 1 от Конституцията, поради което следваше да се отклони, а производството по делото – прекрати при условията на чл. 26, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 25, ал. 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС). Като основание за образуване на делото е послужило писмо изх. № 4445/2009 г. от 22.07.2009 г. на главния прокурор, с което е препратено “искане” на Яне Георгиев Янев в качеството му на представляващ партия “Ред, законност и справедливост” и трима кандидати за народни представители от същата партия за частична отмяна на изборите за народни представители, проведени на 5 юли 2009 г., по отношение на 122 избирателни секции на територията на Република Турция и обявяване на незаконност на избора на седем народни представители от ПП “Движение за права и свободи”. По повод на указание да изготви собствено аргументирано искане в съответствие с чл. 18, ал. 2, т. 4 и т. 5 от ПОДКС, с писмо от 29.07.2009 г. главният прокурор е заявил, че е проверил единствено допустимостта на „искането” на заинтересованите участници в изборите и го е препратил на Конституционния съд, без да взема отношение по изложените в него фактически и правни съображения, считайки че чл. 112 от Закона за избиране на народни представители (ЗИНП) създава отделен, втори процесуален ред за сезиране на съда от лица, невключени в кръга, очертан от чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България. Тълкуването на закона, направено от главния прокурор, е неправилно. В случая не се налага обсъждане на принципния въпрос, дали Конституционният съд би бил обвързан *ad hoc* от противоконституционни законови разпоредби, защото нормата на чл. 112 ЗИНП е съобразена с Конституцията, в частност – с нейния чл. 150, ал. 1. Очевидната идея на законодателя е била да предостави на недоволните участници в изборите възможност да постигнат цялостна или частична отмяна на изборните резултати, без при това да се разширява кръгът на субектите, които разполагат с правото да отправят искания до Конституционния съд. Точно затова заинтересованите лица могат „да оспорват законността на избора чрез ...”, но не и да обжалват самия акт на обявяване на изборния резултат, каквато терминология е възприета в чл. 104 от Закона за местните избори. От съдържанието на чл. 112 ЗИНП не може да се извлече извод, че в нарушение на Конституцията

оспорващите могат да изготвят самостоятелно искане до Конституционния съд, като използват някои от лицата или органите по чл. 150, ал. 1 от Конституцията само като „пощенска кутия”. Законът предоставя на недоволните от обявения изборен резултат единствено инициативата за започване на конституционно производство. Недоволството може да бъде уважено от орган или група лица по чл. 150, ал. 1 от Конституцията чрез изготвяне на съответно мотивирано искане до Конституционния съд съобразно императивното изискване на основния закон, но може и да бъде отхвърлено от същите. Целта на законодателя е да се избегне затрупването на Конституционния съд с многобройни дела, както и да се предотврати произтичащата от такава ситуация политическа нестабилност, свързана с оспорената легитимност на властта. Затова органът или лицата, чрез които е направено оспорването, са длъжни да проверят не само допустимостта му от гледна точка на легитимация, правен интерес, срок и пр., но и по същество да решат дали приемат или отхвърлят фактическите и правните съображения на оспорващия. Произнасянето на Конституционния съд в изпълнение на правомощието му по чл. 149, ал. 1, т. 7 от Конституцията е възможно само тогава, когато е сезиран с искане на органи или група лица, визирани в чл. 150, ал. 1 от Конституцията. В случая компетентният държавен орган (главният прокурор) не е изготвил такова искане и дори не е изразил изрично подкрепата си за фактическите и правните съображения на онези заинтересовани политически субекти, които са оспорили частично законността на изборите за народни представители, проведени на 5 юли 2009 г. Следователно Конституционният съд не е надлежно сезиран, за да може да се произнесе по съществото на поставените въпроси.

Съдия: Румен Ненков